

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

O lege pentru cei nevoiași

— Legea pentru unificarea Asigurărilor Sociale —

În fiecare țară, afară de Statele Unite Nordamericane, statul se îngrijește de oamenii săraci, și mai ales de muncitori și servitori. În caz de boală îi ocrotește, dându-le zilnic ajutoare bănești, — în caz de boală, sarcină, lăuzie, alăptare sau în caz de o nenorocire — iară în caz de moarte ajutor de înmormântare.

La noi până acuma erau patru sisteme de asigurare socială; cea din Vechiul Regat, cea din Austria, din Ungaria și din Rusia. Dl ministru al sănătății și ocrotirilor sociale a unificat aceste patru legi și a adus o lege potrivită pentru toate cele patru țări acum unificate.

Iată și noile dispoziții ale acestei legi:

Dacă un muncitor are salariu săptămânal până la 144 Lei, el împreună cu stăpânul său trebuie să plătească săptămânal câte 3 Lei. În schimb, în caz de bătrânețe ori de schilăvire primește zilnic câte 17 Lei penzie, în caz de boală primește medic și medicină în cinste, apoi 56 Lei săptămânal în bani gata, iară în caz de moarte urmașii 2000 Lei spese de înmormântare.

Un muncitor, care primește săptămânal de la 144 până la 270 Lei săptămânal sau de la 600 până la 1125 Lei lunar, plătește, atât el cât și stăpânul, câte 6 Lei săptămânal sau câte 26 lunar. În schimb primesc la bătrânețe sau în caz că a rămas schilav o penzie zilnică de 35 Lei, în caz de boală ajutor zilnic de 17 Lei, medic și medicină, iară în caz de moarte un ajutor de înmormântare de 3000 Lei.

Un muncitor cu salariu zilnic de 45—79 Lei, sau săptămânal de 270—474, sau lunar de 1125—1975 Lei, plătește, dimpreună cu stăpânul său, câte 11 Lei săptămânal. În schimb, în caz de bătrânețe sau de schilăvire, i-se asigură o penzie zilnică de 62 Lei, iar în caz de boală, pe lângă medic și medicină în

cinste, mai primește și un ajutor zilnic de 31 Lei, apoi în caz de moarte un ajutor de înmormântare de Lei 3500.

Salariul cel mai înalt ce se poate asigura este de Lei 6000 lunar.

Oricine poate vedea cu ochii marea binefacere pe care o face statul cu muncitorii. Este prin urmare foarte nedrept și deadreptul răutăcios acela care susține că statul ne jupeaie numai pielea, nedându-ne în schimb nimic.

Noua lege închide gura tuturor cărtitorilor și răutăcioșilor. Ea este o lege minunată, creștinească și bună.

Tot ceea ce trebuie să aibă în vedere cetitorii noștri este, că nu se cuvine, ci este chiar păcat, ca stăpânul să nu-și asigure servitorul, iară patronul muncitorul. Dacă zice Scriptura că vrednic este muncitorul de plata sa, cu atât mai vrednic este de ajutor în caz de boală, de pensie în caz de bătrânețe și nepuință și de ajutor în caz de moarte.

În forma aceasta n'ar mai rămânea pe drumuri nioi un muncitor și n'ar avea păcate strigătoare la cer nici un stăpân sau patron. Trebuie să avem, înainte de toate, inimă și milă, căci numai în cazul acesta ne va ajuta Dumnezeu.

Bacalaureatul la Blaj. În localul liceului de băieți din Blaj dau examen de bacalaureat elevii și elevele liceului de băieți și de fete din Blaj, precum și elevii liceului de băieți din Dumbrăveni. Comisia examinătoare este următoarea: Președinte dr. Al. Borza profesor universitar Cluj, examinează la științele naturale, profesorul I. Păcurar de la Școala Normală din Râmnicul Vâlcea la filozofie și drept, prof. Piere Chanler de la liceul de fete din Alba Iulia la limba franceză, directorul Al. Lupeanu de la liceul de fete din Blaj la limba și literatura română, prof. Emilia Hopârteanu de la liceul de fete din Blaj la istorie, prof. Ștefan Manciulea de la liceul de băieți din Blaj la geografie, directorul Nicolae Negruțiu de la liceul de băieți din Dumbrăveni la matematică și fizică.

Datorințele stăpânilor față de servitori și ale servitorilor față de stăpâni

Cetim în evanghelia a patra după Rusalii (Matei 8, 5—13) despre sutașul din Capernaum care a venit la Mântuitorul, rugându-l să-i vindece sluga care zăcuse în casă neputincios și rău se chinuise, și cum Mântuitorul i-a ascultat cererea și i-a vindecat sluga. Citind această evangheliie, rămânem cu drept cuvânt uimiți de atâta bunătate a sutașului păgân și ne rușinăm în fața pildei sale atât de mult grăitoare.

Și fără de voie trebuie să ne punem întrebarea, oare noi, dacă suntem stăpâni și avem servitori, face-am ceea ce a făcut sutașul? Și mi-se pare că cei mai mulți am răspunde, dacă am fi sinceri, cu un »nu« hotărât, rămânând astfel rușinați în fața acestei pilde atât de minunate.

Chiar de aceea e bine ca, cu acest prilej, să medităm puțin despre datorințele pe cari le avem ca stăpâni față de servitorii noștri, și apoi să le dăm prilej și servitorilor noștri de a se gândi la datorințele ce le au față de stăpânii lor.

I. *Stăpânii să se poarte înainte de toate bine cu servitorii lor*, să nu le ceară prea multă muncă și să nu-i considere ca pe niște dobitoace, și încă mai rău. De câte ori nu auzi dela câte un servitor zicând: »Pe stăpânul meu nu-l poți sătura nici odată cu munca«, și drept o are, pentru că sunt unii stăpâni cari într'adevăr nu-s îndestuliți în veci cu ceea ce lucrează servitorii.

Să fie îngăduitori față de slăbiciunile servitorilor, să nu-i tot certe, să nu le pomenească într'una tot numai slăbiciunile. Că ce ar fi dacă Dumnezeu ar ținea pururea în seamă numai slăbiciunile noastre, iară vârtuțiile nici în seamă nu le-ar băga? Cât de frumos ne sfătuiește în privința aceasta sf. apostol Pavel, la Efeseni 6, 9: »Și voi, stăpânilor, iar aceasta să faceți cu dânsii, cruțându-lă certările, știind că și al vostru și al lor stăpân este în ceruri și că alegere de fețe nu este la dânsul«.

Trebuie să se îngrijească de sănătatea lor, pentrucă altfel rămân de rușine față de pilda strălucită a sutașului din evanghelia de astăzi. De altfel de sănătatea servitorilor se îngrijește mai nou și legea asigurărilor sociale. Năcazul e însă că cei mai mulți stăpâni nu-i înscriu pe servitorii lor la aceste asigurări și în caz de boală îi alungă dela casă. Unora ca acestora le sună cuvintele sf. apostol Pavel dela Coloseni 4, 1: »Stăpâni, ce e cu dreptul și ce e tocmeala slujilor să dați, știind că și voi aveți stăpân în ceruri».

Trebuie apoi să-i plătească sâmbria regulat, »căci vrednic este lucrătorul de plata sa« zice sf. scriptură și încă în trei locuri, la Matei 10, 10, la Luca 10, 7, și la I. Timoteiu 5, 18, semn că Dumnezeu foarte mult ține la aceasta, altfel n'ar spune-o de trei ori numai în Noul Testament. Iară la sf. Iacob, în epistola sa catolică, la cap 5 stih 4 se zice: »Iată plata lucrătorilor, cari au secerat țarinile voastre, pe care ați oprit-o, strigă, și strigătele secerătorilor în urechile Domnului Sabaoth au intrat«. Chiar de aceea acela care subtrage plata servitorilor săi, face păcat strigător la cer.

Să le dea hrană bună și de ajuns. Nu e mai grozav decât când servitorii nu-s hrăniți cum se cade. Stăpânii mănâncă smântâna iară servitorii beau zărul. Cei mai mulți sunt de părerea că în forma aceasta câștigă te miri cât, și nu se gândesc că acest câștig nu este cinstit și prin urmare nici nu are binecuvântarea Domnului. Încă n'am văzut îmbogățindu-se stăpân din tragerea mâncării servitorilor. În schimb însă am văzut servitori cari s'au învățat hoți, tocmai fiind-că nu li-s'a dat cum se cade de mâncare.

Stăpânii să dea pildă bună servitorilor și să-i trimită în fleacă duminică și sâmbătă la biserică. Să ferească Dumnezeu de stăpânii dela cari servitorii nu pot învăța decât rele. Într'o astfel de casă servitorii devin mai răi decât erau când au intrat, ba se chiar strică cu desăvârșire.

Ce să mai zic apoi despre sătenii cari li chiar învață pe servitori la păcate?

II. Dar să vedem și datorințele servitorilor către stăpâni.

Cea dintâi datorință a lor este să asculte de stăpânii lor, dupăcum mărturisește, tocmai în evanghelia de astăzi, sutașul, zicând: »căci și eu sunt om sub ascultare, având sub mine ostași, și zic acestuia: mergi, și merge; și altuia vino, și vine; și slugii mele: fă aceasta și face« (Matei 8, 9). Vai de stăpânul care are nefericirea de a avea servitori neascultători și nesupuși. Unii ca aceștia îi amărăsc viața și i-o fac nesuferită. Numai slugilor credincioase le-a pus domnul în vedere răs-plata cerească, zicând: »Bine, slugă bună și credincioasă, peste puțin ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău« (Matei 25, 23).

Servitorul trebuie să fie credincios. Iată ce sfat le dă în privința aceasta sf. apostol Pavel: »Slugi, ascultați pe stăpânii voștri cei după trup cu frică și cu cutremur întru dreptatea inimii voastre, ca și pe Hristos, slujindu-le nu numai înaintea ochilor, ca unii ce vor să placă oamenilor, ci ca slugile lui Hristos, făcând voia lui Dumnezeu din suflet; slujindu-le cu bună voie, ca Domnului, iară nu ca oamenilor, știind că fieștecine oricé bine va face, tot aceea va lua dela Domnul, ori e slugă, ori e slobod« (Efeseni 6, 5—8). Iară în epistola către Tit 2, 9—10: »Slugile să se plece stăpânilor săi, întru toate să le fie pe plac, să nu le răspundă, să nu-i fure, ci să le arate în toate credința bună, ca să înfrumusețeze învățătura Mântuitorului nostru Dumnezeu întru toate«. La I Petru 2, 18 se zice: »Slugi, plecați-vă stăpânilor cu toată frica, nu numai celor buni și blânzi, ci și celor grei la fire«.

Iată, pe scurt, datorințele stăpânilor către slugi și a slugilor către stăpâni. Din cauza neîmplinirii unora sau a celorlalte s'au iscat în lume atâtea mizerii și revoluții, așa că, precum se vede, Dumnezeu nu lasă nepedepsite neglijențele sau întrelăsările unora sau ale altora. I. Malor

In slujba lui Hristos

Frumoasa și interesanta discuție dintre un avocat și un colonel

de TODEA ALEXANDRU

Dela începutul creștinismului biserica a avut de luptat contra celor necredincioși, contra acelor cari, în urma zăpăcelii minții lor, nu vreau să primească învățăturile trimise de Tatăl ceresc prin Fiul și propovăduite de Sf. apostoli și urmașii lor. Rodul luptei acesteia spirituale este mare, și bogat dacă în ajutorul apostolilor — a bisericii învățătoare — vine și biserica ascultătoare — credincioșii catolici, fie domni, fie țărani. Și într'adevăr, ce frumos este când vezi pe un mirean apărând interesele bisericii, stând neclintit în fața dușmanilor și dovedindu-le cu argumente trainice măreția, misiunea și scopul bisericii catolice.

Eu voi povesti o frumoasă și interesantă discuție între un avocat catolic fruntaș al „Agr“-ului și un ofițer-colonel și la urmă ne vom convinge de binefacerea ce pot aduce bisericii oamenii particulari, dar adevărați catolici. În anul trecut se ținu într'un oraș un congres al „Agr“-lui. Se înțelege nu s'au desbătut acolo decât lucruri bune. Un domn colonel merse la această adunare din curiozitate, însă din întâmplare numai pe sfârșite. În felul acesta intră în discuții religioase cu un avocat, și colonelul, care se arătă dușman al catolicilor și al „Agr“-lui (căci el era ortodox), între altele zise: »Domnule avocat, știi Dta povestea aceea, că împăratul Xerxes, călătorind cu corăbiile pe mare, s'a ridicat o furtună, și valurile mării erau să-l distrugă. Pentru a scăpa, puse soldații să bată valurile cu niște lopiți, spre a le potoli ca astfel să fie mântuit. Dar înzadar«.

Apoi mai departe zice: »Tocmai așa vreți și Dvoastră catolicii, să liniștiți și să potoliți patimile și pasiunile ce stăpânesc veacul al XX-lea. Dar dupăcum Xerxes nu putu liniști valurile mării, tot așa nu veți putea, cu toate intrunirile catolice, să reparați nimic nici Dvoastră«. La aceasta dl avocat răspunde, frumos; »Dle colonel, Dta, ca urmaș al lui Xerxes,

Foița „UNIRII POPORULUI“

Chiuituri

Mă dusei la mândra mea,
Dar n'avui unde ședeam,
Că pe lădoiul cel vopsit
Îi tot o lingură și-un blid,
Iar pe lădoiul cel cu spate
Îi plin de vase nespălate...

Chiuieste și tu, fată,
Nu stă cu gura căscată...

Chiui-aș și eu, bade,
Dar mie nu mi-se cade!...

Bate cisma pe ureau,
Să se-audă din Mileac.
Bate cisma pe căpută,
Să se-audă dela Hută!...

Când eram de nu iubeam,
Unde mă culcam, dormeam,
Dar acum, de când iubesc,
Mă culc, nu mă odihnesc...

Pătruzeci de foști de brânză
Toți i-a pus într'o plăcintă,
Dar plăcinta nu-i de treabă
Și plăcinta nu-i brânzoasă
Dacă mândra nu-i frumoasă!...

Măicuțo, uritul vine,
Inchide ușa pe mine,
Dar o'inchide și-o apasă
Și-i spune, că nu-s acasă...

Mă duc seară pe uliță,
Mă'ntălnesc cu-a mea drăguță,
»Bună seara«, nu-i dădui
Dar mă'ntorsei înapoi:
— Bună seara, mândra meal
— Bună seara, nu de bine,
Că s'a băgat drăcu'n tine.
De s'a băgat în manie,
El acolo să rămâie,
De s'a băgat în dreptate,
El acolo aibă parte!...

Ia-ți bade, clopul la mână,
De dragoste-i pace bună;
Și eu îmi iau năframa,
De dragoste ne-om lăsa!...

Ce hăsnă-i de tine, fată,
Că te găta mă-ta bine:
Mergi la joc, nu te ia nime.
Vii acasă supărată
Și dai vina la mă-tă,
Că nu te-a știut găta!...

Culesc de

Valeriu Gregoriu Sima

Sfântul Chiriac

călugăr de Palestina (448-556)

Pe drept i-s'a dat sfântului Chiriac cinstea de a se numi învățăcelul și mai presus, urmașul sfântului Eutimie și al sfântului Gerasim, căci el a știut și el a putut mai bine și mai mult să reînvieze virtuțile acestor doi mari și sfinți slujitori ai lui Dumnezeu.

Primii ani.

Sfântul Chiriac s'a născut în Corint, provincia Achaia, în ziua de 9 Ianuarie 448. Tatăl său se numea Ioan și era în slujbă la catedrala orașului, iar mama sa se numea Eudochia. — Ea avea un frate, Petru, care era pe aceea vreme arhiepiscop și care, după cât se știe, se îngrija foarte mult de nepotul său Chiriac. Deasemenea și acesta, încă de copil, intră în ordinul minor (al celor mici) al învățăcelilor, unde se învăța foarte mult despre scrierile și cărțile sfinte.

Rareori se mai întâlnise așa băiat destăpănat ca și Chiriac, care încă din tinerețe avea toate virtuțile, pe care le întâlnim de regulă la oamenii altarului.

Sfântul Chiriac
părăsește lumea

Într'o zi Chiriac, fiind în biserică, auzi cântându-se aceste cuvinte din Evanghelia: »Cel ce vrea să vină după mine, să se lăpode

cu siguranță că nu vei putea să stabilești o pace, o liniște între oameni, dar noi ca învățații ai lui Isus Hristos vom putea. În sfânta Scriptură se povestește despre apostoli călătorind cu Isus pe mare. Se ridicase o mare furtună, valurile izbeau în corabie și apostolii se înspăimântară grozav. Atunci ei îl roagă pe Isus să-i mântuiască. La dorința Lui marea se liniștește și ei sunt scăpați. Așa și noi, lucrăm cu credință în Dumnezeu și nu în felul lui Xerxes, care, deși fusese împărat așa de mare, cu o armată grozav de mare și de puternică nu fu în stare să oprească furtuna, pe când Isus singur, de dragul câtorva pescari (apostolii), o opri.

Colonelul rămase uimit de acest răspuns. și zise: „Cu adevărat, societățile voastre catolice sunt întemeiate pe stâncă de granit și și eu n'am decât să mă închin, dându-vă respectul cuvenit!”

Frumoasă scenă! Dușmanii bisericii, prin întrebările ce le pun, ei singuri își taie crăcile de sub picioare. Dar se înțelege să potrivești răspunsul ca avocatul de mai sus. Biserica catolică are mare lipsă de astfel de oameni, căci numai atunci când la baza statelor va fi evanghelia lui Hristos și lumea va fi pătrunsă de spiritul religiosității, se va restabili pe pământ o pace îndelunguitoare va dispărea eriza și va fi o bunăînțelegere între clasele sociale. Și pentru a ajunge la acest lucru, trebuie să luptăm cu toții, să fim adevărați catolici și să fim în slujba lui Hristos.

S'a găsit mormântul sf. Ioan Botezătorul? Mai mulți profesori dela universitatea din Oxford (Anglia) lucrează de mai mulți ani în Palestina (în Asia Mică, vechea țară Ildovească) sub conducerea profesorului Crawford. Ei au descoperit în săptămânile trecute, pe muntele Samaria, în apropiere de Ierusalim, un mormânt, despre care spun că este al sfântului Ioan Botezătorul. Marii învățați se vor pune pe lucru și, în câteva zile, se vor declara dacă de fapt acela este mormântul celui mai mare sfânt al creștinătății.

de sine, să-și ia crucea sa și să vină după mine”. În aceea clipă Chiriac înțelese rostul acestei lumi păcătoase și se hotărî tare să părăsească această viață.

Fără a da de veste cuiva, care este planul său, el se reîntoarse la Cenchré, portul Corintului, unde află o barcă, cu care apoi Chiriac plecă spre Palestina.

Viața religioasă în Palestina.

După câteva zile, Chiriac sosi în Ierusalim. Aceasta se întâmplase în luna Septembrie 465, când el încă nu avea 18 ani împliniți.

În Palestina erau pe atunci, ca și în Egipt, Siria, Armenia, foarte multe mănăstiri. În aceste locașuri sfinte trăiau mii de oameni retrași din lume: călugări, sihastrii, care duceau o viață de pustnic. Singurătatea aceea îi atrăgea foarte mult.

Chiriac petrecu iarna anului 465—466 în mănăstirea pe care abatele Eustorge a ridicat-o în apropierea orașului sfânt (Ierusalimul).

Dragostea sa de retragere și de singurătate îl îndeamnă în primăvara anului următor de a pleca către sfântul Eutimiu, care îl îmbracă în haina religioasă, însă nu-l primi în mănăstirea pe care o conducea, fiind prea tânăr.

Cum însă sfântul Teoctist, care conducea o mănăstire nu departe de acolo, murise, Chiriac a plecat la sfântul Eutimie.

Nonă ani trecură, novicele (călugăr în-

Ce mai este nou în politică

Schimbări de miniștri

Fostul ministru de comerț și industrie, dl Ioan Lugoșianu, a fost numit ministrul României pe lângă regele Italiei, iară în locul D. Sale a luat conducerea acestui minister însuși dl prim-ministru Al. Vaida Voevod. Cu acest prilej dl Mihail Chelmegeanu a fost numit subsecretar de stat la ministerul de finanțe, iară dl Gregoriu Gafencu, subsecretar de stat la ministerul de industrie și comerț.

Guvernul va susține prețul grâului

Astăzi la noi se vinde cam cu 60 de mii de Lei vagonul de grâu, adică cam cu 90 de lei feldera. În străinătate grâul se vinde însă numai cu 20 mii Lei vagonul, adică cu 30 Lei feldera.

Ce este de făcut ca prețul grâului să nu scadă, mai ales că roada făgăduiește a fi îmbelșugată?

Joia trecută s'a întrunit deci așa numita delegație economică a guvernului, sub prezidenția dlui prim-ministru Al. Vaida-Voevod, și a hotărît ca statul să vină în ajutorul producătorilor de grâu. Și aceasta cu atât mai ales că cele patru mari puteri producătoare de grâu, Statele Unite Nord-americe, Canada, Argentina și Australia s'au întrunit la Londra, sub prezidenția dlui prim-ministru englez Macdonald, și au hotărît să ridice și ele

prețul grâului, producând de aici încolo grâu cât mai puțin.

Statul va cumpăra foarte mult grâu, dela producători, pe un preț ce se va liza de guvern, prin Banca Centrală Cooperativă și prin Centrala de import-export, având și sprijinul Băncii Naționale.

Pentru aceasta s'a numit o comisie restrânsă, compusă din dnii miniștri de industrie și comerț, finanțe, agricultură și și comunicații, care, sub prezidenția dlui Al. Vaida-Voevod, va avea să facă cât mai curând propunerile de lipsă, ca hotărîrea luată să se poată duce în deplinire, în vremea cea mai scurtă cu putință.

Conferința dela Londra

Reprezentanții alor 66 de state s'au întrunit la Londra, cu scopul de a așeza bazele unei vieți economice de pace și înțelegere între popoare. Scopul acesta nobil și minunat nu poate fi însă atins din pricină că nimeni nu a venit la Londra cu gândul de a slobozi ceva din patruzece și opt, cum s'ar zice prin Ardeal, ci fiecare caută să câștige ceva dela unii sau dela toți ceilalți.

Stau de o parte Anglia și Statele Unite Nord-americe, cari și-au scăzut a-nume valoarea banilor, cu scopul ca să câștige cât mai mult. Însă nici între aceste două state nu este înțelegere deplină, America voind să scoată ea folosul din ceea ce a făcut Anglia înaintea ei. De

cepător) era îndrumat pe calea cea înțeleaptă, dedat la toate lucrurile și obiceiurile călugărești, însoțind pe stăpânul său în ținuturile sălbatice ale deșertului Ruba, postind ca el și încercând a-l urma în felul său de viață.

Se hrănea numai cu pâine și apă, nu se atingea nici odată de untul de lemn ori de vin, ceea ce se permitea câteodată chiar și sihastriilor.

Preocupările sale, în afară de rugăciuni și celelalte slujbe, erau foarte modeste; se ocupa cu tăiatul și crepatul lemnului, aducea apă și ajuta cât putea mai mult bucătarului. În toate era atât de umilit, atât de supus, încât sfântul Gherasim îl dădu ca exemplu în întreaga mănăstire.

Sfântul Chiriac la parte la înmormântarea sfântului Eutimiu.

În noaptea din 19 spre 20 Ianuarie 473, sfântul Eutimiu își îndreptase sufletul său curat către Dumnezeu. În aceeași oră, sfântul Gherasim rugându-se, văzu sufletul marelui pustnic, ridicându-se spre cer.

Mai jos urmează o istorioară foarte vie și amănunțită, pe care un scriitor de pe acele vremuri, a primit-o în persoană din mâna lui Chiriac.

În al cincilea an al șederii mele în mănăstirea lui Gherasim, scrie atunci Chiriac,

într-o vinere seara la 19 a lunii Ianuarie, eu găteam bucate pentru frați. Pe la ora cinci din noapte, pe când eu curățam legumele, sfântul Gherasim alergă într-o clipă spre mine și-mi zise:

— Chiriace, ia-ți sandalele și mantaua și mă urmează. — Ceeace eu și făcui în acel moment. Când sosirăm la Ierihon, eu zisei bătrânului:

— Preasfințite Părinte, care este cauza acestei călătorii?

— Cauza este, răspunse Gherasim, că a murit sfințitul Eutimiu.

— Și de unde o știți aceasta?... întrebai eu.

Atunci bătrânul îmi răspunse:

— La ora trei din noapte, în timp ce eu eram în rugăciune, văzui cerul deschis și o lumină spintecă norii și cobori până la pământ. Lumina rămase așa mult timp, în forma unui stâlp de foc luminos, care se întindea dela pământ până la cer.

Și cum eu nu înțelegeam ce va să însemneze această arătare, întrebai pe Domnul Dumnezeu ca să-mi arate cauza. Atunci auzii un glas din cer, care-mi zise: „Acesta este sufletul marelui Eutimiu, carele se îndreaptă spre cer”. — Și înestul cu înestul, stâlpul de foc se ridică de pe pământ în cântece armonioase până ce dispăru în nori.

La înmormântarea marelui Eutimiu, a luat parte și Atanasie patriarhul Ierusalimului,

altă parte stau țările, cari n'au nici un interes să scadă valoarea banilor lor, cum este Franța, Germania și Italia. Interesant e că din aceste două mari partide până acuma nici una nu a lăsat nimica din ale sale. Se poate deci spune hotărît că, în ce privește chestiunea stabilizării (ca să aibă totdeauna acelaș preț) banilor, conferința dela Londra a dat greș.

Urmează acuma să vedem, ce vor hotărî cei 66 de reprezentanți cu privire la înlesnirea comerțului prin suprimarea (nemicirea) diferitelor piedeci ce-i stau în cale ca: multele vămuri ce se plătesc când o marfă se trece dintr'o țară într'alta, tarifele de favoare pentru anumite mărfuri. După ce însă înlesnirea comerțului atârână aproape deplin dela stabilizarea monetară, e aproape sigur că dela conferința din Londra nu ne putem aștepta la nici un bine. Cel mult că reprezentanții celor 66 state s'au văzut și s'au cunoscut și au cheltuit o grămadă de bani la Londra.

Conflictul dintre Germania și Austria

De multă vreme se tot vorbește de un conflict între Germania și Austria. Acest conflict acuma este fapt implinit. Vor întreba poate o seamă de cetitori, cum de nu se înțeleg aceste două țări cu locuitori germani? Foarte bine. Iată pricina.

Dl Hitler lucrează înlăuntrul Germaniei foarte bine. Lumea, afară de Jidovi pe cari li prigonește avam, este peste tot indostilită cu ceea ce a făcut și făgăduiește să mai facă. Li mai trebuie însă și un succes extern.

A încercat deci mai întâi să dobândească desfacerea păcii încheiate la Versailles (lângă Paris). Ba a încercat, la Londra să-și ceară înapoi chiar și coloniile, adică acele țări din Africa pe cari le-a pierdut la pacea dela Versailles, dar n'a isbutit, și nu numai că n'a isbutit, ci a trebuit să-și chiar retragă cererea.

Hai deci să facă o altă ispravă externă, să încopcieze Austria la Germania, și astfel să rupă cel puțin o zală mai mică din pacea dela Versailles. S'a pus deci cu toată puterea și a înființat un partid hitlerist (național-socialist) în Austria, ca și în statele cari s'au deslipit, prin pacea dela St. Germain, dela Austria. În aceste state partidul dlui Hitler n'a putut face nimic. Cu atât mai mare succes a avut însă în Austria, unde partizanii dlui Hitler, văzând că nu prea sunt primiți cu bunăvoință, au recurs la tot felul de prostii, ca aruncare de bombe, omoruri politice și amenințări. Cancelarul Dollfuss însă a asigurat lumea externă că nu se va învoi nici mort la așanumitul Anschluss, ceea ce înseamnă în românește: alăturarea Austriei la Germania, fiindcă Austriecii sunt de altă fire și au alte năzuri decât Germanii din Germania. Interesant e că de astădată au protestat, afară de Mica Înțelegere, și guvernele dela Paris, Londra și Roma. Mai mult, dl Dollfuss a cerut chiar ajutorul acestor țări pentru cazul că Germania ar încerca să-și ducă în deplinire cu orice preț planul.

Rămâne deci cu buzele umflate dl Hitler și tot ceea ce va putea să facă e, să se pregătească, în timpul cel mai scurt cu putință, la un războiu și mai crâncen decât cel din 1914—1918. Și, după cum se pare, aceasta și este intenția lui.

O nouă Austro-Ungarie?

Văzând dnii Mussolini, Hitler și Gombos (ministrul președinte al Ungariei) că cu greu se va putea înfăptui Anschlussul, au pus din nou la fiert cazanul diavolului și s'au înțeles să înfăptuiască din nou vechia Austro-Ungarie deocamdată compusă din Austria și Ungaria, ciuntite cum sunt astăzi. În cazul acesta ar chema din nou la cârmă pe vechii Habsburgi, și în primul rând pe Otto de Habsburg, care este moștenitorul legitim al acelu tron.

Se spune, că planul ar fi chiar al dlui Mussolini, care ar da astfel cel din-

tâi semn de viață pactului celor patru mari puteri, iscălit de curând la Roma. Dl Gombos se zice că s'ar fi și înțeles cu dl Hitler în privința aceasta, în călătoria sa din urmă făcută la Berlin. Ba se șoptește, că chiar și Anglia ar fi bucuroasă de acest plan.

O seamă de gazete mari europene susțin însă, că planul acesta nu i-ar conveni nici dlui Hitler, care vrea să cuprindă chiar și cu puterea Austria și să încopcieze la Germania; dar nici chiar dlui Horthy, care se consideră ca un rege al Ungariei, iar în cazul că ar ajunge pe tron Otto de Habsburg, ar deveni un simplu pensionar. Și apoi la aceasta nu se va învoi niciodată nici Franța și cu atât mai puțin Mica Înțelegere.

Pactul Roerich

Profesorul belgian Roerich a făcut o propunere vrednică de a fi cunoscută de cetitorii noștri. Și anume ca țările să se legătuiască, cumcă, în caz de războiu, nu vor ataca și nimici nici un fel de monument istoric sau de artă, cum ar fi: instituțiile de învățământ, de artă și de știință; așezimintele de educație; spitalele; fundațiile culturale și de caritate (dragoste creștinească); colecțiile artistice și științifice, precum și monumentele (lucrări cari sunt vrednice să rămână pentru urmași) istorice și naturale.

Acest pact l-au iscălit până acuma 23 de state, între cari însă pe România noastră nu o aflăm. Să nădăduim, că nici țara noastră nu va întârzia să iscălească acest pact, și astfel nu se va mai întâmpla ca în războaie să se nimicească sau strice catedrale ca cea din Louvain și Reims, pe cari le-au stricat foarte mult tunurile Germanilor.

America nu iartă datorile de războiu

Franța și toate țările europene au făcut mari împrumuturi, cu prilejul marelui războiu, în America. În marea criză de

unde s'a intrunit tot poporul călugăresc din împrejurimi, din Ierusalim și din câmpia Iordanului. Norodul fuse așa de mare, încât trebuia soldați pentru a ține ordine.

Tot norodul era adâncit în aceeaș durere. I-s'a dat acestui mare om alui Dumnezeu și al Bisericii, onoruri de înmormântare, vrednice de memoria sa.

Șederea în mănăstirea sfântului Eutimiu.

Moartea sfântului Gherasim, care sosi la 5 Martie 475, îl lăsă pe Chiriac orfan; el se reîntoarse la sfântul Eutimiu, unde egumenul Ilie îi dădu o chilioară mică, singuratecă, pentru a duce aici o viață cât mai liniștită. Atunci el era în al 26-lea an al vieții sale, după cum arată istoria bisericască, și nu era stăpânit de nici un păcat lumeșc.

Puțin după aceasta, Chiriac cu ceilalți călugări și frați de-ai săi, munci cu sârguință, pentru a face din claustrul Sfântul-Eutimiu, mănăstire.

Sfântul Eutimiu lăsase după moartea sa două case religioase întemeiate de el: o mănăstire, care se numea Sfântul-Teoctist și un claustru, care purta numele său.

După închinarea sărbătorească a bisericii Sfântul-Eutimiu (7 Mai 484) a murit Longin mai marele mănăstirii Sfântul-Teoctist. — În locul lui veni călugărul Paul. — Acesta nu moșteni blândețea înaintașului său. — O ciartă nu întârzie a se deslănțui.

În primele luni ale anului 485, se îmbolnăvi seichul (mai marele unui trib) Arabilor catolici, care primi vindecare priatr'o minune a sfântului Eutimiu. Acesta, în cele din urmă clipe ale vieții, lasă mari sume de bani și averi pe care le dădu cu grai viu mănăstirilor și care averi fură împărțite frățește între cele două mănăstiri. — Abatele Paul, în loc de a se înțelege cu superiorul dela mănăstirea Sfântul-Eutimiu, ridică înainte partea sa, făcu rugăciuni pe mormântul seichului, pe bani și celelalte averi, pentru îșgonirea diavolului, apoi, îndrăsnit, începu să ridice un zid mare, în jurul mănăstirii.

Bineînțeles că aceasta nu a mers fără piedeci. Neînțelegerile urmară numai decât certuri, apoi despărțirea între cele două mănăstiri. — Sgomotul și neliniștea aceasta nu-i convenia de loc sufletului liniștit alui Chiriac, care se și retrase în claustrul Sfântul Ariton (August, 485); el primise diaconatul în timpul cât stătuse în mănăstirea Sfântului-Eutimiu.

Șederea în claustrul sfântului Ariton.

Claustrul întemeiat de sfântul Ariton, în prima jumătate a veacului IV, se află la o depărtare de 3 k'm, spre apus de Thacoa, patria profetului Amos, într'o trecătoare pustie, înconjurată de munți stâncoși. — În timpul celor 4 ani de petrecere aici, Chiriac fuse întrebuințat pe rând, la brutărie (unde se face pâinea), înfămerie și, în cele din urmă, fuse

pus de econom. — Cum el își îndeplinea cu mare sârguință toate slujbele sale, i se încredință în cele din urmă îngrijirea de vasele sfinte și moaște (oase, haine de ale sfinților), ceea ce se numia „comoara“ claustrului, iar slujba aceasta, se numia pe acele vremuri, „canonarc“.

În această funcție fiind, el anunța începerea slujbei sfinte, cu toaca de fer, sau de lemn, dar mai cu seamă el conducea un fel de cor, unde el dădea ison rugăciunilor care se rosteau. Deși Chiriac era și muzicant, și încă un muzicant isteț.

În adevăr, Sfântul Chiriac a fost un cântăreț și scriitor de imnuri, căci cele dintâi cântece grecești le cunoaștem ca lucrări de ale lui, a căror origine este sigură. Sfântul Chiriac fuse deodată și poet și muzicant.

De atunci s'a scurs multă vreme și ne întrebăm acum, dacă nu Chiriac este autorul frumosului tropar, asupra învierii lui Lazar din Bethania, căci troparul acesta se atribuie unui autor cu numele, Chiriac. Acest tropar se cântă în bisericile grecești, în sâmbăta înainte de sărbătoarea Floriilor, care era pe aceea vreme și o zi de botez.

În acel timp, spre anul 500, cel care îndeplinea această funcție, de „canonarc“ după cât se știe, a fost Chiriac, care era cleric. El a meritat mai mult ca ori care altul această slujbă, prin înțelepciunea și virtuțile sale. El vorbea așa de puțin despre persoana sa. To-

astăzi atât Franța cât și celelalte țări au cerut ca America să ierte aceste datorii. Răspunsul Americii nu este însă pe placul acestor țări, pentru că acolo se declară, că America nu poate ierta datoriile nimănui. În forma aceasta și țara noastră are să plătească Americii datoriile făcute.

Un general roman triumfător

Dacă un general roman biruia în războiu, i-se făcea triumf adică îl primeau acasă la Roma cu mare sărbătoare aranjată anume în cinstea lui. El sta în picioare în căruță purtată de patru cai, cari mergeau lâng'olaltă nu ca la noi doi câte doi. În urma lui veneau ceilalți ofițeri superiori călări. Pe chipul nostru se vede generalul Marcus Superbus ținând frânele în mâni. Pe cap avea un coif, numit latinește galea, de metal. De o parte se văd privitorii, cari erau înșiruiți pe tot cuprinsul drumului.

tuși, într'o zi s'a dat de istoria vieții sale. În istoria vieții sale, se amintește că timp, de treizeci și unu ani, n'a fost niciodată supărat și n'a mâncat niciodată înainte de apusul soarelui.

Lunga lui petrecere în deșert.

În cursul anului 525, era în vârsta de 77 ani, Chiriac, părăsește slujbele sale, pe care le îndeplinea în claustru și se retrase în deșerturile întinse din Nathupa, împreună cu un învățăcel al său.

Timp de cinci ani acești doi sihistrii se hrăneau cu ceapă sălbatică, un fel de crin sălbatic care odată pregătit și binecuvântat de Chiriac își perdea cu totul veștinul ce-l conținea.

Unul dintre fruntașii locuitori din Thecoa, venind într'o zi la ei, le aduse un codru de pâine.

Odată, învățăcelul îndepărtându-se fără de veste, eusele ciapă sălbatică pe care o și mâncă. Dar aceasta îl invenină atât de tare pe tânărul religios, încât el nu se putu tămădui decât prin rugăciunile lui Chiriac și prin împărtășirea cu sfânta Euharistie. — Odată, fiind sfârșite cele necesare pentru mâncare, ei putură mânca cepule de crin, pe care mai înainte nu le-au putut, fără primejdie: fiindcă ele nu erau binecuvântate de Chiriac. În deșertul Nathupa, după ce vindecă un copil lunatic în Thecoa, Chiriac câștigă dra-

Călcarea poruncei a treia dumnezeiești și întâie bisericești

Acestea două porunci mari, sunt adeseori nesocotite și călcate în picioare, atât de cei mari, cât și de cei mici.

Călcarea acestor porunci sfinte o facem atunci, când nu cinstim cum se cuvine ziua Duminecii, poruncită chiar de Dumnezeu încă în legea veche (ziua Sâmbetei) și când nu cinstim zilele sărbătorilor poruncite de sf. maică biserică. Și ce e mai mult, în acest caz călcarea acestor porunci sfinte nu o facem nici în taină și nici secret, ci chiar publice, și anume:

S'a constatat că într'un an de zile, în întreaga țară, cad pe zilele de Duminică și sărbători, cam 370—400 târguri de vite și mărfuri, iar la acestea târguri se duc sute de mii de oameni, ori chiar milioane. Va zice cineva, că în acest caz, domniile cei mari nu calcă aceste porunci, că doar ei nu merg la târg. Da, e drept că nu, dar le calcă prin aceea că nu se îngrijesc ca să întocmească lucrurile în așa fel ca sutele de mii și milioanele de oameni, creștinii și supușii domniilor lor, să nu fie nevoiți a se face vinovați de călcarea acestor porunci sfinte.

S'a constatat și aceea că unele comune și orașe, mai ales în vechiul regat, intenționat fixează zilele de târg pe zi de Duminică și de sărbătoare, știind că atunci merge mai multă lume la târg, și câștigul e mai mare.

Va zice poate și aici cineva, că doar bine e așa, că în celelalte zile oamenii își pot vedea de alte lucruri, și apoi doar a merge la târg nu e așa lucru mare. Ba eu zic că e destul de mare, și chiar mai mare ca alte lucruri de peste săptămână, fiind că pe lângă aceea că înjugi vitele, și umbli cu carul, ca și în alte zile, la târg mai e și obiceiul rău, la unii oameni, că, pentru a-și putea vinde vitele mai cu preț, iar cumpărătorul, pentru a putea cumpăra cât mai puțin, și negustorul, pentru a-și vinde marfa cât mai scump, de multe ori mai și mințesc, ba să mai și joară — pe nedreptul — chemând pe Dumnezeu mărturie

minciunei lor. Și aceasta o fac în aceea zi de închinare, când se cuvine mai mult a da mărire lui Dumnezeu, — ascultând sfânta slujbă, — și mulțumindu-i de ajutorul primit peste săptămână, cerând acelaș sprijin și pentru săptămâna viitoare, cu care îți vei putea împlini toate lucrurile cu bine. Dumnezeu ne-a lăsat șase zile de a lucra pentru noi, și numai una pentru mărirea sa. Iar noi atunci îl părăsim și ne ducem la târg, unde, pe lângă scăderile arătate mai sus, unii se mai întâlnesc și cu prieteni, — la câte o litră două de vin, ori chiar mai mult, până când apucă bine în cap — apoi mai și suduie pe Dumnezeu și lucrurile sfinte, în aceeași zi de mare praznic, și câte toate alte lucruri necuviincioase, așa că aceea zi, numai zi de sărbătoare creștinească nu poate fi.

Ba, încă ceva, la târg nu merg numai mireni, ei merg de multeori și unii preoți și cantori de pe sate, că doară la târg trebuie să mergi atunci când se ține târgu. Și apoi în asemenea cazuri nu se sfătește ziua Domnului nici în acelea sate cum se cuvine. Ba chiar de los, că atunci nici cei rămași acasă nu pot asculta sf. slujbă, după cum poruncește a doua poruncă bisericească, și își petrec ziua întreagă, ocupându-se de alte lucruri, nefolositoare nici pentru suflet și nici pentru trup.

Așa dară, acest lucru nevrednic de creștini, lasă foarte mult de dorit, și așteaptă grabnica îndreptare din partea acelorora cărora le stă în putere. Pentru că lăsând și pe mai departe acest lucru, care numai plăcut nu poate fi lui Dumnezeu, oamenii se vor obișnui cu timpul a lua și alte lucruri în duminică și sărbători, după cum este și astăzi în unele sate, iar cu aceea nu vom merge înainte niciodată, fiindcă Dumnezeu ne va pedepsi pentru aceste lucruri debunțeamă.

Cornel Benta,
cantor Tăuni

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

gostea locuitorilor din deșertul Rouba, unde el stătu timp de cinci ani, trăind cu rădăcini de iarbă sălbatică și măduvă de trestie. Mulți bolnavi și stăpâniți de spiritele rele, aduși la el, au fost tămăduiți. De regulă când Chiriac îi vindeca, rostea numele lui Isus Hristos, făcând peste cei bolnavi, semnul sfintei cruci.

Cum însă gloatele măvăliră din ce în pustiu în care el se găsea, pustaicul se coborî între ele. — Aceste ținuturi luminate de un soare tropical (unde este căldură mare) erau aproape despuiate de orice verdeț. — Acel ținut se numea Susakim și Chiriac trăi acolo vreme de șapte ani.

Cele din urmă zile ale sfântului Chiriac

Chiriac își schimbă înc'odată peștera sfântului Ariton, cu sihăstria Susakimului (Februarie, 547 — Decembrie, 544): acolo făcu cunoștință cu tânărul Chiril, care într'o zi scrisese istoria vieții lui, și care în lungile convorbiri ce le avură între olaltă, i-a cerut cele mai prețioase și amănunțite deslușiri asupra sfântului Eutimiu, sfântului Teodos, etc. el dorea să se facă istoric.

Bunul bătrân primi pe oaspele său cu cea mai mare gingășie și arată cea mai mare dragoste față de el. — La sfârșitul anului optulea, călugării dela mănăstirea Sfântul Ariton, îl readuseră pe Chiriac la peștera fondatorului, unde-și sfârși la 29 Septembrie

556, o viață consfințită în întregime slujbei lui Dumnezeu și religiei. — El avea vârsta de 109 ani, și mai mulți de 90 ani i-a petrecut în viața religioasă. — Până la cea din urmă îmbolnăvire, el lua parte regulat la slujbele oficiale, îi servia cu mâinile lui proprii pe vizitatori, iar Chiril observă că statura sa înaltă nu era încovoiată.

Sărbătoarea sa este însemnată la 29 Septembrie în pomelnicul sfinților catolici precum și în calendarul bisericii grecești.

Din „La revus des Saints“

Trad. V. Gr. Flueraș

Un stomac minune. Săptămânile trecute s'a prezentat la spitalul Sankt Gallen din Elveția un tânăr de 33 de ani, având mari dureri la stomac, cu rugarea ca să fie cercetat. Medicii au constatat că are ceva umflătură la stomac și că trebuie operat. La operație au rămas uimiți de ceea ce au aflat în stomac, și anume: două linguri sfărâmate, două curele de bretele, cinci bucăți de fier cam de 5 centimetri fiecare îndolite de mai multe ori, două cârlige de ferești de mărime mijlocie, două cuie, două șuruburi de câte 4 centimetri și un ac de siguranță deschis implantat în peretele stomacului. Medicii s'au mirat foarte, cum a putut trăi cu atâta fier în stomac. După operație bolnavul s'a vindecat iute.

Sedința artistică-literară a Cercului franco-român, aranjată Joi în 22 Iunie, având și un punct din program închinat memoriei fostului profesor Flaviu C. Domșa, a succes cât se poate de bine și a fost cercetată de un public ales.

Un ordin de mare însemnătate. Dl ministru al justiției Mihai Popoviciu a dat un ordin tuturor președinților instanțelor judecătorești, să facă tot ceace le stă în putință pentru ca procesele să se gâte mai lute. De altfel noile planuri de lege, depuse pe masa Corpurilor Legiuitoare, au în vedere și îndeplinirea acestui ordin.

Cel mai scump element. Element se numește un corp care nu se mai poate descompune, cum e de pildă aurul și argintul. Un astfel de element descoperit în 1910, de către soții Curle, este radlu. Acest element este cel mai scump de pe suprafața pământului, fiindcă din 7 mii de kilograme de material foarte scump abia se poate fabrica 1 gram de radlu. Acest radlu se fabrică numai în Belgia și în Cehoslovacia. În țara aceasta din urmă fabricarea radiului se face la Joachimsthal. Interesant e că în 12 ani nu s'a putut fabrica mai mult de 25 grame și 468 miligrame. Acest radlu are o putere foarte mare și cu el vindecă doctorii mai ales racul sau cancerul.

O străveche fabrică de bani. La Snagov, lângă București, dl Dinu V. Rosetti, consilier tehnic pe lângă muzeul dela București, face săpături, pentru a descoperi lucruri de pe vremea lui Vlad Țepeș. Care nu i-a fost mirarea, aflând în pământ o străveche fabrică de bani suedezi, de pe vremea lui Gustav Adolf, regele Suediei, care a domnit dela 1611 până la 1632. Lângă, „bănărie” s'au găsit și bani, unii falșificați întregi, alții numai pe jumătate. Atât fabrica cât și banii au fost duși și depuși la muzeul din București. — Se vede că nu numai Ungurii din vremurile noastre, ci și Românii din acele vremuri se îndeletniceau cu fabricarea de bani străini.

Treizeci de ani dela întâia alegere a dlui Aurel Vlad în parlamentul maghiar. La 7 Iunie s'au împlinit 30 de ani, de când dl Aurel Vlad, deputat de Hunedoara și fost ministru, a fost ales mai întâiu deputat de către cercul Dobra și trimis în parlamentul maghiar. Dl Vlad a rupt atunci pasivitatea Românilor ardeleni, cari, după pășania cu memorandumul, au hotărât că nu mai ia parte la viața parlamentară. După dl Vlad au intrat, rând pe rând, în parlament și ceilalți deputați români. Alegătorii din Dobra l-au felicitat foarte călduros pe dl deputat Vlad, cu acest prilej.

Se va face o temniță modernă la București. Temnița numită Văcărești dela București este o adevărată rușine pentru țara noastră. Mică, veche, umedă, nesănătoasă și necorespunzătoare această temniță, se va desființa în sfârșit și se va preda sfintei mănăstiri a Văcăreștilor, iară statul, dimpreună cu capitala, se vor apuca în curând de zidirea unei temnițe moderne. Cel puțin aceasta este hotărârea dlui ministru al justiției Mihai Popovici și al primarului capitalei dl Dem. Dobrescu.

Iarăș prigonirea catolicilor din Spania. Spaniolii sunt oameni foarte focoși și sângioși, așa că cu greu se pot stămpăra. Au pornit-o pe calea prigonirilor catolicilor și a bisericilor, și mai oprește-i dacă-i poți. Știrile mai noul spun că în partea de miază-noapte — apus a Spaniei iarăși ard aproape zilnic bisericile și mănăstirile. Pe unele le aprind, pe altele le bombardează. Mai zilele trecute au pus o bombă într-o biserică parohială, care a dărâmat biserica și casa parohială, a omorât trei oameni și a rănit grav pe cinci. Poliția nu prea îi prinde pe făptuitori, fiindcă și ea este de partea ticăloșilor.

Cinci orbi omorâți într-o nenorocire de autobuz. Ia orașul Freudenstadt din țărișoara Württemberg din Germania un autobuz a transportat mai mulți orbi însoțiți de surori de caritate. Șoferul cărmuind greșit s'a răsturnat în șanț și a ucis cinci orbi, și pe vreo câțiva i-a rănit grav și aproape pe toți mai ușor.

Câți oameni a pierdut Austro-Ungaria în războiu. Colonelul austro-ungar pensionar Francisc Julier mărturisește într'un articol de ziar că Austro-Ungaria a pierdut până în Octomvrie 1916 nu mai puțin de 640.000 morți, 390.000 schilavi și peste un milion de prizonieri.

Tusea măgărească bântue în județul Covurlui atât de îngrozitor încât într-o singură comună, în Cudalbi, sunt 175 bolnavi, dintre cari unii au și murit. Tusea măgărească sau convulsivă se poate cura destul de lute cu vapori de naftalină. Se fierbe un litru de apă, așa ca să aburească tare, se pune în ea cam 40—50 grame de naftalină, ca să nu fie aburii prea tari. Stând copiii în acești aburi cam câte o oră, se ușurează mult și pe urmă se vindecă.

S'a introdus și în Bulgaria pedeapsa cu moartea. De o vreme încoace omorurile politice se țin lanț în Bulgaria. Văzând sfatul miniștrilor că așa nu mai merge, a hotărât ca să aducă în fața parlamentului un plan de lege care să introducă pedeapsa cu moartea împotriva asasinilor (omorătorilor) politici.

Nu se mai fac numiri de funcționari. Ministerul finanțelor aduce la cunoștință că de aici înainte nu se va mai numi nici un funcționar public nou, ci golurile se vor completa cu funcționarii din cadrul disponibil, adecă cu acela pe cari i-au scos din slujbe și i-au plătit de atunci încoace numai cu jumătate plata.

Un sat năpădit de șerpi. Satul turcesc Kuzuhynveld de lângă Ankara a fost năpădit de mii de șerpi veninoși (vipere), cari au cuprins casele, grajdurile și camerele oamenilor. Zadarnic s'au opus bieții locuitori, au fost mușcați și omorâți de șerpi. Venit-au jandarmii, dar nici ei n'au putut face nimica. In cele din urmă bieții oameni s'au refugiat pe câmp, la câțiva kilometri de sat.

Cel mai scump copil al lumii este fără îndoială copila de 6 ani Margareta Mac Math a multimilionarului american Neil Mac Math, din orașul Harwich, pe care au furat-o niște hoți și i-au scris tatălui că nu o eliberează până nu le pune la un anumit loc suma de 80 mii de dolari, adecă 13 milioane Lei. Multimilionarul a anunțat imediat poliția, căreia i-a făgăduit mulți bani, dacă va afla pe hoți, dară toate au fost zadarnice. În sfârșit ei au pus cele 80 mii dolari la locul acela, și, după o zi, copila a sosit acasă întreagă, fără de a i-se fi întâmplat nimica, afară de o leacă de frică.

Râu de cerneală. Micul râu Odra, care curge prin orașul Zagreb din Jugoslavia, și-a schimbat de câteva zile culoarea. Apa râului e atât de neagră, ca și cum s'ar fi vărsat în el mii de litri de cerneală. Toți peștii au perit. Invățășii cercetează cauza acestei schimbări.

Un negru devenit alb. Un negru de culoarea ciocolatei din insula Haiti suferea de multă vreme de astmă (o boală care te înădușă, încât abia mai poți răsufla). Ceilalți negri l-au sfătuit să culeagă semințe din pomul numit Roiry, să le macine și să le mănânce. Urmând acest sfat, el a adormit și pe când s'a trezit era orb, iară culoarea pielii i-se schimbase în albă. După două luni, încetul cu încetul, s'a vindecat de orbire și a putut vedea cu ochii proprii schimbarea neașteptată a culorii pielii sale.

Racul se poate vindeca. Racul sau cancerul este o boală grozavă, care bântue de o vreme încoace foarte mult. Șeful clinicii de piele din Viena susține că, după cele mai noi metode, racul sau cancerul se vindecă în 75 cazuri la sută, mai ales cel de piele și de buze. De aceea, îndatăce simțiți ceva înțărîtură la piele ori la buze, arătați-vă medicului, care va ști ce e de făcut.

Intoxicați cu înghețată. Introducerea unei otrăvi prin gură în stomac se numește intoxicație. O astfel de intoxicație cu înghețată s'a întâmplat săptămâna trecută în orașul

O pivniță de bere în America

Toată lumea știe și cunoaște legea aspră din America, în urma căreia nu era îngăduit să se vândă nici un fel de beaură bețivă în toată țara. Indatăce s'a dat voie însă ca oamenii să poată bea bere, Americanii au început a bea cu o adevărată sălbătăcie. În noaptea cea diatăi de slobozenie s'a beut îngrozitor de mult, așa că nu-i mai joiau cu beutura. Chipul nostru arată mișcarea dintr-o pivniță a unei fabrici de bere, de unde muncitorii nu mai joiau să trimită berea la cârciume.

la cârciume.

Giurgiu. Și anume familia lui Nicolae Teodorescu a cumpărat dela comerciantul ambulat (care umblă îmbindu-și înghețata pe stradă) Ibiș Asan mai multe cornete de înghețată. Copila a mâncat două cornete, părinții câte unul. Noaptea li-s'a făcut rău tuturor. Fetifa, după câteva ore de chinuri grozave, a murit, iară părinții au fost transportați, în stare gravă, la spital. Comerciantul a fost arestat.

A murit dintr'o înțepătură de fânțar. Un vestit doctor din Londra a scris un articol, în care arată că un tânăr a fost înțepat de un fânțar, care a cules de undeva principii boalei așa-numite erezipel (brâncă, orban) și i-a introdus în pielea tânărului. Oricât s'au trudit doctorii să-l scape, tânărul a murit. La sfârșitul articolului doctorul adăugă învătătura: după fiecare înțepătură de fânțar desinfectați-vă înțepătura.

Misiunile populare din Șuat

Satul acesta de pe Câmpie, cu patru confesiuni, a avut, pentru zilele de 24-25 Iunie, sărbători rare pentru Românii uniți. Păr. dr. **Gavril Pop**, profesor la Școala Comercială Superioară gr.-cat. de fete din Blaj, ajutat de Păr. dr. **Ioan Suciu**, profesor la Școala Comercială Superioară gr.-cat. de băieți din Blaj au predicat cu multă dragoste poporului dornic de cuvântul lui Dumnezeu. Păr. paroh **Beldean Vasile** și-a pregătit bine credincioșii. Din parohia vecină a Ghirișului în amândouă zilele credincioșii, în frunte cu Păr. **Boteiu Ioan**, au venit în procesiune. În ziua de Duminică a cântat corul gr. cat. din Mociu, condus de d. student Ioan Botezan. A luat parte din Mociu și dl. consilier Dr. Emil Mureșan. În munca de păstor Păr. misionari au fost ajutați de Păr. Laurean Marian din Vaida-Cămarăș și de Păr. Vasile Popa din Aruncuta.

Primul curator a mulțumit Păr. Misionari de trudă, și le-a promis în numele poporului, că sămânța vieții veșnice, aruncată în inimi de cei doi preoți, va aduce rod. Să dea bunul Dumnezeu.

Sărbătorile sfinților și cele naționale ale anului întreg

Avem sărbătorile mai jos notate, în care o lume de creștini serbează cu ținare dela lucrări și o lume de creștini lucrează ca în zile libere. Ceice serbează îi ocăresc pe cei ce nu serbează eretici. Ceice lucrează ocăresc pe cei ce nu lucrează leneși: Ian 7. Vinerea Patimilor. Sf. Gheorghe 23 Aprilie: a treia zi de Paști, a treia zi de Rusali, 30 Iunie, 8 Septembrie, 14 Sept. 26 Oct. 9 Decembrie, 27 Decembrie. Aceste sunt sărbătorile de ceartă între creștinii din zilele noastre.

În vechime era sfânt ceea ce spunea popa din biserică, azi fiecare știm cum ne place. În vechime spunea popa: în ziua cutare e sărbătoare legată cu ținare dela lucrări, azi spune popa: „în ziua cutare e sărbătoare, sf. Dumitru. În vechime spunea popa înainte de serbare despre însemnătatea sărbătorii, azi în rari locuri se spune.

Propunerea mea ar fi că se fie mai bine lămurii creștinii despre aceste sărbători: sau să fie sărbători cu ținare dela lucrări sau libere la lucrări. Căci noi cu cetirea a multor feluri de cărți și calendare tot încurcați rămânem. Așa ne rād jidanii, zicând că la ei când e sărbătoare, e sărbătoare pentru toți.

În ce privește sărbătorile naționale, în vechime spunea popa de pe amvonul bisericii: în ziua cutare e sărbătoarea națională, cutare sărbătoare e cu ținare dela lucrări, nu lucați, că vă vor globi. În sat se bătea doba. Azi nu, ori

nu se mai spune că e sărbătoare națională, nu ni-se spune, că cu ținare dela lucrări sau nu. La noi în Maramureș în anul acesta în ziua de 8 Iunie, unele sate au lucrat, unele au serbat.

Propunerea mea ar fi ca sărbătorile naționale să fie mai bine notate în toate calendarele României Mari, ca să știm, cari sunt cu ținare dela lucrări și care nu.

Gheorghe Cupcea,
plugar în Breb, Maramureș

Boale molipsitoare la animalele de casă

Antraxul (Dalacul, boala de splină, buba cea rea).

Antraxul se datorește tot unui bacil, care se deosebește însă de ceilalți prin aceea că îndatăce vine în contact cu aerul, își schimbă forma, transformându-se într'un fel de ou numit spor. Sub forma aceasta rezistă la căldură și la frig, încât poate trăi mai mulți ani, după unii chiar 30 de ani.

S'a întâmplat că sătenii, cari au purtat opinci făcute din piele de vite bolnave de antrax să se îmbolnăvească. S'a întâmplat de asemenea, că oamenii au căpătat antrax la barbier, datorită faptului, că cureaua pe care ascutea briciul provenea dela vite bolnave de antrax.

De antrax se îmbolnăvesc animalele, cari pășunează pe un loc unde a murit sau a fost belit vreun animal bolnav de antrax, animalele, cari mănâncă nutrețuri cultivate în locuri murdărite de antrax. Păzitorii turmelor știu locurile, unde dacă pasc animalele se îmbolnăvesc la sigur de antrax. Locurile acestea se numesc »Câmpii blestemate« și se feresc de ele ca de foc. Muștele cari au supt sânge dela animale bolnave sau moarte de antrax prin înțepăturile lor răspândesc de asemenea boala.

Microbul trăiește în sângele animalului unde se înmulțește foarte repede. Sângele găsindu-se răspândit în tot corpul animalului duce și microbii, din care cauză nici o parte a animalului bolnav de antrax nu poate fi consumat.

Antraxul se poate prezenta sub trei forme diferite: 1. Fulgerătoare (supra-acută); 2. acută și 3. cronică.

În forma supraacută animalul e apucat de tremurături, de sudori reci, mucoasele i-se învinețesc, și cade și moare în câteva minute ca și când ar fi fost lovit de trăsnet sau de gută. După câteva minute dela moarte, curge un fel de puroiu plin cu sânge pe toate deschizăturile corpului (gură, nas).

2. În forma acută animalul are temperaturi, sgârçiri la stomac, baliga are strii cu sânge. Uneori apar umflături în regiunea gâtului, cari produc asfixierea animalului. Animalul bolnav în forma aceasta trăiește 12 ore — 9 zile.

3. Forma cronică putem să spunem, că se observă numai la porc. Animalul n'are poftă de mâncare, se ascunde în

pae, are umflături în regiunea gâtului. Din animalele bolnave 20—25% se vindecă dela sine.

Animalele moarte din cauza antraxului au o carne roșietică închisă, splina mărită de 10—15 ori și sângele nelnchegat. Din cauză că splina este mult mărită, sătenii îi mai spun antraxului și boala de splină și caută s'o vindece prin împunerea splinei. Trebuie să se știe că împunerea splinei nu vindecă animalul de antrax, ci din contră contribuie la îmbolnăvirea altor animale prin sporii cari ies din sângele care curge.

Combaterea boalei.

Animalele bolnave de antrax pot fi vindecate prin vaccinare (altoire).

Preîntâmpinarea boalei.

a) Vaccinarea animalelor de douăori sau cel puțin odată pe an contra antraxului. Metoda aceasta este foarte bună și nu este nici costisitoare, de oarece Camerele Agricole pun vaccinul gratis la dispoziția plugarilor;

6. Distrugerea cadavrelor prin foc sau îngroparea lor cu piele cu tot la o adâncime de 2 m. și deasupra lor mai punându-se și var nestins, pentruca să moară bacili.

c) Să desinfectăm locul și uneltele unde a murit sau a fost belit vreun animal bolnav de dalac.

Îndeplinind în mod conștiincios mijloacele de preîntâmpinare și de combatere de mai sus, vom ajunge cu timpul ca să ne scăpăm de bolile molipsitoare, dupăcum au scăpat și țările mai civilizate, ca Franța, Germania, Danemarca, unde de 20—30 ani bolile acestea nici nu se mai pomenesc.

Din cauza bolilor țara noastră pierde enorm de mult, astfel din 35 miliarde Lei, ce reprezintă valoarea animalelor din România, în fiecare an ne mor animale în valoare de aproape un miliard Lei. Pe lângă paguba aceasta grozav de mare, bolile ne mai produc și alte pagube și anume slăbesc vitele încât nu le putem prinde în jug, din care cauză multe terenuri rămân pârloage sau sunt lucrate numai de mântuială, de altă parte țările streine opresc importul vitelor noastre, pentruca să nu se lătească bolile și la ei. Din cauza aceasta vitele noastre n'au căutare, nefiind căutate n'au nici preț, încât suntem nevoiți să le vindem cu un preț de jumătate. Trebuie să căutăm deci, prin toate mijloacele, ca să creștem vite multe și sănătoase, cari să fie căutate și bine plătite căci numai în felul acesta ne vom scăpa de sărăcia cu care luptăm.

Victor Oros

Cum se plătesc la noi banii străini

Francii francezi . . . cu Lei	6,60—	6,90
„ elvețieni . . . „	32,40—	33,00
„ belgieni . . . „	23,35—	23,80
Lirele englezești . . . „	566,00—	578,00
„ turcești . . . „	78,00—	81,00
Dolarii americani . . . „	134,00—	139,00
Mărcile germane . . . „	39,50—	41,00
Florinii olandezi . . . „	67,20—	70,00
Coroanele cehoslovace . . . „	4,95—	5,00
Pengőii ungurești . . . „	22,00—	24,00
Șillingii austrieci . . . „	20,00—	22,00
Zloții polonezi . . . „	18,75—	19,50
Dinarul sârbești . . . „	2,20—	2,50
Drachmele grecești . . . „	1,00—	1,15
Levele bulgărești . . . „	1,05—	1,20

Cum ne putem scăpa de buruienile din culturi?

de Inginer Agronom
Ilie Agârbiceanu
Dir. Serviciului Agricol, Făgăraș

Cândva toate plantele azi de cultură au fost sălbatice, cel puțin în strămoșii lor.

Acestate au crescut și fără îngrijiri speciale, însă produsul lor a fost de calitate slabă, mai slabă ca a plantelor de cultură.

Plantele de cultură în urma îngrijirilor date, în urma îndelungatelor nobilitări și selecționări, au devenit mai pretențioase, mai debile, mai simțitoare. Fiind astfel crescute, s'au dat așa, încât azi cultura lor este amenințată în reușită prin semenele lor: prin plantele sălbatice, prin diferitele buruieni.

„Spini și polomidă să crească în urma lucrului mânilor tale” și „întru sudoarea feței tale vei mânca pâinea ta”, așa a sunat cumplitul blestem asupra primilor oameni, Adam și Eva.

Acest blestem se refrânge și asupra noastră ca urmași ai lor. Deci ca să ne putem asigura pâinea cea de toate zilele, azi trebuie să muncim încă mai din greu, ca mai de mult, căci împrejurările naturale și chiar și cele economice sunt din ce în ce tot mai vitrege.

În urma ușurătății și rapidității transporturilor, s'au importat și se importă sămânuri de buruieni și din cele mai depărtate țări, căci azi nu mai există depărtări mari.

În lupta contra împrejurărilor tot mai vitrege naturale și economice trebuie să figureze și lupta contra buruienilor.

Buruienile sunt plante. Plantele sunt viețuitoare. Fiind viețuitoare se nasc, răsar, se hrănesc, cresc și se înmulțesc. Hrana o iau din pământ cu ajutorul perisoriilor foarte fini depe vârful rădăcinioarelor foarte subțiri deci timere.

Hrânindu-se și buruienile, tot din pământ iau hrana dinaintea plantelor sămâneste de noi, deci nu le vor lăsa pe acestea să se poată bine hrăni și crește. Unele din ele, tocmai fiind mai rezistente, mai viguroase, mai robuste, ca plantele de cultură, vor crește de multe ori prea mari, prea rămuroase și vor lua chiar și lumina și aerul dinaintea plantelor noastre mai nobile, mai simțitoare.

Deci buruienile sunt un dușman mare a plantelor de cultură. Astfel fiind, trebuie să ne silim a le stărpi, mai ales, căci sunt unele între ele, cari iau nu numai hrana din pământ dela gura plantelor, ci chiar hrana din trupul plantelor sugându-o lucrată gata, cum e cucuta sau torțelul, zis și râie.

Stărpirea buruienilor se poate face:

1. *Nimicindu-le prin prășirea dintre plantele de cultură.*

2. *Oprind a ajunge și sămânța lor odată cu sămânța plantelor de cultură în pământ.*

3. *Silindu-ne a nimici cât mai mult din sămânța lor scuturată în câmp între plantele de cultură.*

La prășit trebuie să nizuim a tăia plantele-buruieni din rădăcină, săpând, încât e posibil, pe timp cu soare, ca să se usuce mai repede buruienile tăiate și, încât se poate, întoarse, așa ca să vie cu rădăcinile în sus.

E mult mai bine, ca buruienile tăiate să fie adunate în grămejoare, când se vor nimici, chiar și dacă nu este soare, putrezindu-se majoritatea lor.

Sămânța de plante să fie cât se poate mai bine curățită de sămânțurile streine, pentruca să nu sămânăm și noi buruieni atunci, când se află destule sămânuri de buruieni în

pământ scuturate printre culturi, ori aduse de vânt și de ape.

Sămânța de buruieni aflătoare deja în pământ prin scuturare ori adusă de vânt și ape, ne vom silii a o face să răsară înainte de a sămăna noi plantele, ca apoi cu o altă arătură să o bîgăm sub brazdă și deci să o nimicim.

Acest lucru se poate face prin ararea miriștilor imediat după recoltare, scoțând, dacă avem unde, clăile ori crucile de snopi pe alt teren, ori, dacă nu se poate, arând printre cruci.

Arătura miriștilor va trebui să fie însă cât se poate de superficială, mai mult cojindu-o numai, iar apoi se va grăpa bine, pentru a se forma țărăni, și dacă e timpul secetos, se va și tăvălugi, pentru a ajuta la răsărirea mai repede a sămânțurilor de buruieni.

Aceste miriști, inverzite prin răsărirea buruienilor, se vor ara mai în toamnă la afunzime, pentru a fi nimicite buruienile răsărite.

Dacă vom proceda astfel an de an, vom putea stărpi sămânțurile de buruieni ascunse în pământ.

Nu e permis, să arăm afund miriștile, căci atunci sămânțurile mărunte, ajungând prea afund, nu vor putea răsări până la o nouă ocaziune, când ne vor murdări sămânțurile.

Va trebui să arăm superficial și pentruca astfel să se poată putrezi mai ușor miriștea.

Pentruca plantele să poată putrezi, e de lipsă să aibă aier destul. Miriștea, introdusă la afunzime cu brazda, nu va avea aier destul deci va putrezi încet și imperfect.

Dacă vom lucra pe toate 3 căile arătate mai sus, ne va succeda ea atunci, când vom sămăna grâu, grâu să recoltăm, iar când porumb sau alte prășitoare, să ne ușurăm prășila și să mărim recolta. Vom scăpa de blestem.

Către cetitori

Anul acesta este cel mai greu pentru gazeta noastră. Niciodată încă, de când facem această gazetă, nu am încasat așa de puțini bani.

Cetitorii noștri ne-au uitat, nu vreau să-și dea seama că gazeta costă bani, bani și iară bani. Trebuie să plătim hârtia, li- parul, împăturatul, poșta, administrația chiria, luminatul și încălzitul. Acestea trebuie să plătească, altfel nu apare gazeta. La redactori nici nu ne gândim, ei n'au primit și nu primesc leafă de loc.

Ei bine, s'ar putea ca iubii noștri cetitori, pentru cari atât am lucrat și ne-am jertfit, în cursul alor 15 ani, să ne lasă acuma păcăliți și rușinați de așa, încât să fim siliți a nu mai scoate gazeta? Pentruca acolo ajungem nu peste mult, dacă iubii noștri cetitori întârșie și mai departe cu plata abonamentului.

Vă rugăm deci, n'ar să plătiți binele cu rău. Nu omorâți o gazetă care, vreme de 15 ani, v'a luminat și v'a sfătuit! Ar fi o rușine ne mai pomenită și un păcat de neiertat.

Comuna Proștea Mică a deschis concurs pentru ocuparea postului de moașă, până la 10 Iulie 1933.

Deslușiri se pot primi la

(1-1) 152

PRIMĂRIE

Redactor: IULIU MAIOR.

Cărți de învățatură și petrecere

La Librăria Seminarului Teologic din Blaj se află de vânzare următoarele cărți scrise pe înțelesul tuturor de Alexandru Lupeanu-Melin, directorul gazetei „Unirea Poporului“:

Sămânța viitorului, îndemnuri luminoase pentru părinți, cum să-și crească copilul în frica lui Dumnezeu, spre binele lor și al neamului Lei 3.—

În pragul vremii, învățături pentru săteni în timpul de prefaceri prin cari a trecut lumea dela războiu încoace 10.—

Blajul istoric în icoane sau oglinda în care se vede întreg trecutul de jertfe și de lupte al vestitului orașel românesc dela îmbinarea Târnavelor 10.—

Sufletul Blajului o cuvântare lămurită, în care se arată sufletul creștinesc și româ-

nesc pe care l-au avut arhiepiscopii și cărturarii cei mari ai Blajului 8.—

Copiii în războiu, povestiri duioase din zilele pline de dureri ale marelui războiu 2.—

Cărlig vinde pe Suru, piesă de teatru pentru reprezentațiile de prin sate, plină de haz, care face multă voie bună 5.—

De pe Secaș, poezii populare foarte vechi, culese în comuna Roșia de Secaș de un cărturar de de mult 8.—

Cartea Crallor sau cântecele lrozilor la Nașterea Domnului 10.—

Banii se trimit prin poștă, pe înainte, cu mandat postal, adaogându-se și câte 2—3 lei pentru poștă de fiecare carte dacă se cer separat. Toate cărțile împreună 60 Lei și poșta o plătește librăria.

Se cer dela

Librăria Seminarului Teologic, Blaj